

JAARVERSLAG 2017

Een samenwerkingsverband van:

Inleiding

Dit is het jaarverslag van het Informatiehuis Water over 2017. Elk jaar maken we een jaarplan, waarin we onze taken en ambities van het komende jaar beschrijven. Na afloop van het jaar vertellen we in het jaarverslag wat we daadwerkelijk gedaan hebben. Dat doen we in dit verslag voor 2017 aan de hand van onze kerntaken en een aantal projecten. Onze kerntaken bestaan uit het beheren en onderhouden van de Aquo-standaard, het coördineren van de informatiestromen voor waterveiligheid, grondwater- en oppervlaktewaterkwaliteit en beheren en onderhouden van informatiesystemen.

In het oog springende resultaten in 2017 waren de oplevering van de eerste versie van het Waterveiligheidsportaal en de eerste complete toetsing en beoordeling voor de Kaderrichtlijn Water in de Aquo-kit.

Samenwerkingsprogramma

In het IHW werken provincies, waterschappen en Rijkswaterstaat al zeven jaar samen om data op uniforme wijze efficiënt te laten stromen. In 2017 hebben we te maken gehad met een groot personeelsverloop. Aan het eind van het jaar waren bijna alle functies weer ingevuld.

In afwachting van een nieuw Informatiehuis Water onder de Omgevingswet, heeft het bestuur van het IHW eind 2017 besloten om de huidige samenwerking met nog 4 jaren te verlengen tot 2022.

Inhoudsopgave

Inleiding	2
1. Kerntaken	4
1.1. Aquo-standaard	4
1.2. Informatiestroom Waterkwaliteit	4
1.3. Informatiestroom Waterveiligheid	4
1.4. Verbetering en doorontwikkeling informatiesystemen	5
2. Projecten	6
2.1. Realisatie Waterveiligheidsportaal	6
2.2. Tijdelijke database Grondwaterkwaliteit	6
2.3. Beheer Digitale Delta	6
2.4. Maatregelenportaal Richtlijn Overstromingsrisico's (ROR)	6
2.5. KRM-portaal	7
3. Dienstverlening	8
3.1. Servicedesk	8
3.2. Samenwerking en gebruikersondersteuning	8

1 Kerntaken

1.1. Aquo-standaard

De Aquo-standaard is de taal voor het uniform uitwisselen van gegevens binnen de watersector.

Het Aquo-team is op sterkte gekomen in 2017. Een direct resultaat hiervan was het vlotte verloop van de jaarlijkse update van de Aquo-standaard (update 2017-12).

De Aquo-tools - de Aquo Domeintabellen-service en de Aquo LOC - zijn aan vervanging toe. In 2017 hebben we de keuze gemaakt om voor deze tools aan te sluiten bij Linked Data Theatre. In het Nederlands ook wel de Kenniskluis genoemd. De omgevingswet maakt ook gebruik van Linked Data Theatre. In 2018 gaan we hiermee aan de slag.

We hebben een verbetering doorgevoerd in het beheer van de Aquo-standaard met de introductie van de [Aquo-sharepoint site](#). Hierop staan alle Aquo wijzigingsvoorstellen gepubliceerd. Gebruikers en andere geïnteresseerden kunnen zo eenvoudig de voortgang van wijzigingsvoorstellen volgen.

In 2017 is de [Expertgroep Waterveiligheid / -systeem](#) voor de eerste keer bijeen geweest. Deze expertgroep behandelt wijzigingsverzoeken voor de vastlegging van watersysteem als Aquo-standaard.

In 2017 hebben we het eerste Aquo-bezoek op locatie gehad, bij waterschap de Dommel. Hier hebben we met gebruikers van de Aquo-standaard ervaringen uitgewisseld. Dit was nuttig en effectief. In 2018 gaan we ook andere gebruikers van de Aquo-standaard bezoeken.

1.2. Informatiestroom Waterkwaliteit

In 2017 hebben de waterbeheerders van oppervlaktewaterlichamen (OW) voor het eerst de complete toetsing en beoordeling (dus chemie en biologie) voor de Kaderrichtlijn Water (KRW) in Aquo-kit uitgevoerd. Dit was een behoorlijke uitdaging voor de waterbeheerders en voor het IHW. Met alle gezamenlijke inspanningen is het gelukt de complete toetsing en beoordeling uit te voeren.

In aanloop naar de jaarlijkse KRW-toestandsbepaling, hebben we KRW-sessies georganiseerd. Deze waren heel zinvol en hard nodig. Hieruit zijn diverse bevindingen naar voren gekomen, die hebben geleid tot een aantal aanpassingen in Aquo-kit en in de referentiedocumenten.

De SGBP-maatregelcodes (Stroomgebied-beheerplannen) zijn succesvol vertaald naar Key Type Measures (KTM). Deze vertaling is nodig om aan de Europese Commissie te kunnen rapporteren.

We hebben het leveringsproces van chemische en biologische data voor WISE-SoE (State of Environment) geautomatiseerd. De data van de jaren 2012 t/m 2015 zijn volgens dit proces succesvol gerapporteerd aan het Europees Milieu Agentschap.

De provincies hebben een tussentijdse KRW-toestandsbepaling Grondwater uitgevoerd. Hiervoor hebben we een werksessie georganiseerd voor de KRW-regiotrekkers, waarin zij de chemische grondwaterkwaliteitsgegevens getoetst en beoordeeld hebben in de [Aquo-kit](#).

1.3. Informatiestroom Waterveiligheid

Samen met de keringbeheerders hebben we aan de update van het Nationaal Basisbestand Primaire Waterkeringen (NPBW) gewerkt. Voor Hoogheemraadschap Schieland en Krimpenerwaard en Waterschap Rivierenland is de update nog in 2017 afgerond. Voor de andere keringbeheerders gebeurt dit in de eerste helft van 2018. De geactualiseerde gegevens zijn direct zichtbaar in het Landelijk Veiligheidsbeeld op het [Waterveiligheidsportaal](#).

1.4. Verbetering en doorontwikkeling informatiesystemen

Waterkwaliteitsportaal

We hebben tal van verbeteringen doorgevoerd in het Waterkwaliteitsportaal (WKP) - het portaal voor het uitwisselen van waterkwaliteitsgegevens. Zo worden nu o.a. de synoniemen van biotaxa correct behandeld, is de automatische controle van verplichte velden in importbestanden sterk verbeterd en de pagina Toestandbeoordeling oppervlaktewaterlichaam geactualiseerd.

Het beheer en de verbetering van het waterkwaliteitsportaal kostten meer tijd en inspanning dan gewenst. Daardoor was het IHW niet goed in staat om incidenten snel te verhelpen of wijzigingen door te voeren. Eind 2017 hebben we een verkenning laten uitvoeren naar achterliggende oorzaken, waaruit aanbevelingen zijn gekomen om functionaliteiten, middelen en werkprocessen te verbeteren. In 2018 zetten we deze aanbevelingen om in concrete acties.

Doorontwikkeling Aquo-kit

De Aquo-kit is een internetapplicatie, waarmee waterbeheerders monitoringsgegevens kunnen toetsen en beoordelen aan landelijke waterkwaliteitsnormen. Jarenlang was het alleen mogelijk om bodem- en fysisch-chemische waterkwaliteitsgegevens te toetsen in de Aquo-kit. Eind 2016 is de Aquo-kit uitgebreid met de module toetsing van biologische gegevens. Hiermee is de Aquo-kit compleet als internetapplicatie voor het toetsen en beoordelen van zowel fysisch-chemische als biologische monitoringgegevens.

Verder hebben we gewerkt aan de voorbereidingen van de nieuwe versie van Aquo-kit, zodat het geschikt is voor het importeren van bestanden conform IM Metingen. En waarmee chemische toetsingen via een webservice uitgevoerd kunnen worden.

2 Projecten

Naast onze kerntaken hebben we in 2017 ook aan onderstaande projecten gewerkt.

2.1. Realisatie Waterveiligheidsportaal

In juli 2017 is het [Waterveiligheidsportaal](#) (WVP) opgeleverd. En inmiddels volop in gebruik. Het WVP ondersteunt de informatie-uitwisseling rond de processen Beoordeling en Versterking van de primaire waterkeringen. Binnen 6 jaar moeten de keringbeheerders al hun primaire waterkeringen beoordelen. Hun beoordelingsgegevens bieden ze via het Waterveiligheidsportaal aan bij de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT). Ook voor het aanmelden van versterkingsprojecten bij het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) gebruiken de keringbeheerders het WVP. Op basis van de verzamelde gegevens kunnen we informatie als ‘landelijk veiligheidsbeeld’ delen en rapporteren binnen de watersector. Inmiddels is de beoordeling van 300 km waterkeringen afgerond, en is 180 km in behandeling.

Het Informatiehuis Water heeft het WVP in opdracht van de Stuurgroep [HWBP](#) ontwikkeld. Dit gebeurde in nauwe samenwerking met alle gebruikers in de sector. Hierdoor hebben we met elkaar een goede basis gelegd voor de informatie-uitwisseling van het toetsen en beoordelen van primaire waterkeringen.

2.2. Tijdelijke database Grondwaterkwaliteit

Voor de provincies hebben we de Tijdelijke database met Grondwaterkwaliteitsgegevens ingericht. Deze database gaat, door het inventariseren van monitoringgegevens, de informatiestroom voor onder andere de chemische toestandsbepaling van de KRW-grondwaterlichamen faciliteren. Daarnaast wordt het een centrale plek voor het publiek beschikbaar stellen van grondwaterkwaliteits-

gegevens. Uiteraard gebeurt dit alles conform de [Aquo-standaard](#), zodat de gegevens op uniforme wijze uitgewisseld kunnen worden. De database gaat vooralsnog voor onbepaalde tijd gebruikt worden, totdat de Basisregistratie voor de Ondergrond (BRO) gereed is voor grondwatersamenstellingsonderzoek. Daarna zal worden bezien of het IHW de database blijft faciliteren of dat de BRO deze rol overneemt of dat de systemen parallel beschikbaar blijven. Inmiddels zijn de gegevens van elf provincies verwerkt in deze tijdelijke database; de gegevens van de laatste provincie volgen binnenkort. Uiteraard zijn we als IHW intensief aangehaakt bij ontwikkeling van de grondwateronderdelen van de BRO.

2.3. Beheer Digitale Delta

We hebben een verkenning voor het beheer van de [Digitale Delta](#) uitgevoerd, met als resultaat een [adviesrapport](#). Hierin schetsen we een aantal opties om tot een toekomstbestendig en dynamisch beheer van een API-standaard te komen. Een API is een set aan definities waarmee softwareprogramma's onderling kunnen communiceren. In het rapport geven we ook advies over de opties voor beheer. Ons advies is om het beheer van de Digitale Delta API-standaard niet bij het IHW onder te brengen, maar om hiervoor een werkgroep met leveranciers samen te stellen. Het Centraal College van Deskundigen – Datastandaarden (CCvD-D) gaat onderzoeken hoe de vastlegging van de standaard kan plaatsvinden.

2.4. Maatregelenportaal Richtlijn Overstromingsrisico's (ROR)

Voor het Maatregelenportaal ROR hebben we een functioneel ontwerp gemaakt. In dit ontwerp staat beschreven welke functionaliteiten het toekomstige maatregelenportaal moet bevatten. Op basis van dit ontwerp wordt het Maatregelenportaal in 2018 gebouwd. Met dit portaal kunnen waterbeheerders straks eenduidig rapporteren

over de uitvoering van de maatregelen in de Overstromingsrisico-beheerplannen (ORBP). Aan het IHW is gevraagd om de bouw van het portaal te begeleiden.

2.5. KRM-portaal

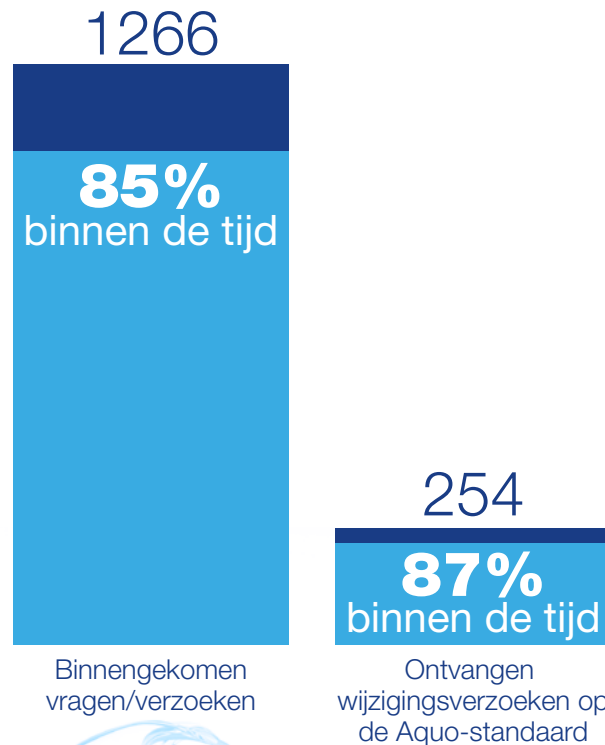
In opdracht van het Informatiehuis Marien onderhouden en beheren we het KRM-portaal, het portaal voor het verzamelen van monitoringgegevens voor de Kaderrichtlijn Mariene Strategie (KRM). Ook in het KRM-portaal hebben we vele verbeteringen doorgevoerd. Zo hebben we o.a. drie rapporten toegevoegd, de functie Beheer monitoringprogramma/bundel verbeterd, de automatische controle

van verplichte velden in importbestanden sterk verbeterd en worden de synoniemen voor biotaxa nu correct behandeld. Het KRM-portaal gebruikt een deel van de functionaliteiten van het Waterkwaliteit-sportaal (WKP) en ondervindt dezelfde problemen in het beheer en doorontwikkeling zoals geschetst bij het WKP.

3 Dienstverlening

3.1. Servicedesk

De Servicedesk fungeert als de voordeur van het IHW. Via deze 'ingang' komen diverse vragen en verzoeken binnen; dat kan zowel per e-mail als per telefoon. Benieuwd hoeveel vragen en verzoeken we in 2017 hebben beantwoord? In onderstaande grafiek is deze informatie in één oogopslag terug te vinden.

3.2. Samenwerking en gebruikersondersteuning

In 2017 hebben we weer intensief samengewerkt met een groot aantal gebruikers en experts uit de watersector, zowel waterbeheerders als leveranciers. Samenwerken is essentieel om de Aquo-standaard en onze informatie-producten goed en efficiënt te kunnen beheren en verder te ontwikkelen.

IHW-netwerkdag

Op 9 november 2017 hebben we voor de zevende keer de IHW-netwerkdag georganiseerd. Met meer dan 125 gasten – boeiende presentaties en interessante en leuke discussies – kijken we terug op een zeer geslaagde editie van de jaarlijkse IHW-netwerkdag. De ochtend werd gevuld met drie plenaire presentaties. In de middag waren er zes workshops, waarvan er drie verzorgd werden door partners en leveranciers. Alle presentaties zijn te raadplegen via onze [website](#).

Daarnaast hebben we diverse bijeenkomsten georganiseerd om de waterbeheerders en andere belanghebbenden te ondersteunen in hun werkzaamheden en om hun advies / feedback over onze producten en diensten te vernemen, namelijk:

- Twee Aquo Gebruikersoverleggen
- Twee Gebruikersoverleggen Aquo-kit / Waterkwaliteitsportaal
- Één – het eerste – Gebruikersoverleg Waterveiligheidsportaal
- Twee bijeenkomsten Aquo Expertgroep Ecologie
- Twee bijeenkomsten Aquo Expertgroep Chemie
- Één bijeenkomst Aquo Expertgroep Afvalwaterketen
- Één – de eerste – Aquo Expertgroep Waterveiligheid / -systeem
- Twee bijeenkomsten Technische Werkgroep Aquo
- Twee KRW-werksessies
- Twee informatiebijeenkomsten over de KRW-factsheets.

Benieuwd waar we nu verder aan werken? U leest het in ons [jaarplan voor 2018!](#)

Informatiehuis Water

Stationsplein 89 | 3818 LE Amersfoort
Postbus 2180 | 3800 CD Amersfoort
T. 088 797 1444

Dit jaarverslag is een uitgave van het Informatiehuis Water.

Maart 2018

Meer weten over het IHW? Bezoek dan www.ihw.nl.

Een samenwerkingsverband van: